

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-04-29

HSN 1504-0493

Handläggare:
Anki Eriksson

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-06-02 , P 25

Svar på skrivelse från Dag Larsson (S) om nyttjande av ambulansresurser

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Dag Larsson (S) frågor om nyttjandet av ambulansresurser.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-04-29
Skrivelse från Dag Larsson (S) om nyttjande av ambulansresurser

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Dag Larsson (S) har ställt ett antal frågor om nyttjande av ambulansresurser. Nedan lämnas förvaltningens svar på dessa frågor.

1. Hur har förvaltningen säkerställt att det finns fungerande EKG i samtliga ambulanser?

Svar:

Ambulanssjukvården i Stockholm befinner sig för närvarande i ett övergångsskede mellan ett gammalt och nytt informationssystem. Ett nytt informationssystem kommer att införas under 2015 och 2016 (FRAPP - FRamtida Prehospital Plattform i SLL) som innefattar bland annat handdator, EKG-utrustning och journalföring.

Upphandlingen av den nya tekniska plattformen är nu avslutad. Förberedelser pågår för att införa systemet. Pilotdrift börjar i september 2015 och breddinförande startar i november 2015. Samtliga ambulanser kommer att ha ny utrustning i maj 2016.

Det har under en tid funnits problem med funktionaliteten på viss befintlig EKG-utrustning. Ett antal åtgärder har vidtagits för att säkra tillgången till EKG-utrustning under den övergångstid som återstår innan den nya tekniska plattformen är på plats, bland annat genom inköp av utrustning

från andra landsting. Behovet av EKG-utrustning är härigenom säkrat fram till dess att FRAPP införts i full skala.

Förvaltningen har tillsammans med SOS Alarm Sverige AB, som ansvarar för prioritering och dirigering av ambulanserna, tagit fram en hanteringsordning för att vid behov prioritera hur de EKG-enheter som fungerar ska fördelas inom ambulanssjukvården. Denna prioritering bygger dels på geografisk placering, det vill säga innebär långa körsträckor för ambulans till mottagande sjukhus, dels på ambulansernas drifttider där enheter med dygnsdrift är prioriterade.

SOS Alarm har fått direktiv om att i första hand prioritera fordon med EKG-utrustning till patienter med bröstsmärtor, men också att använda förstärkningsenheter om situation skulle uppstå med behov av EKG-utrustning. I de fall en ambulans saknar fungerande EKG-utrustning tillämpas reservrutiner enligt medicinska behandlingsriktlinjer för ambulanssjukvården inom Stockholms läns landsting. Chefläkaren för den prehospitala vården följer kontinuerligt upp patientsäkerheten både vad gäller eventuella risker med dagens situation och även risker i samband med införande av den nya tekniken.

2. Har samtliga ambulansentreprenörer arbetat in de drifttimmar som drogs ned under sommaren 2014?

Svar:

Merparten av de drifttimmar som minskades under sommaren 2014 har inarbetats. De timmar som återstår planeras att användas i form av sjuktransportenheter under sommaren 2015.

3. Hur ser planeringen ut för sommaren 2015, står vi inför samma problem återigen?

Svar:

Planering inför sommaren 2015 har pågått en längre tid inom såväl förvaltningen som hos respektive vårdgivare. Utgångspunkten för planeringen är god tillgänglighet till ambulans och att säkerställa en patientsäker ambulanssjukvård. Det behöver dessutom finnas en beredskapsplan för att säkerställa tillgången till resurser vid hög belastning och ur ett katastrofmedicinskt perspektiv.

De åtgärder som planeras är bland annat justerade drifttider, omDispositionering av resurser inom länet och inrättande av

sjuktransportenheter. Utifrån produktionsplaner från respektive vårdgivare har förvaltningen samordnat dessa till en samlad plan för sommaren 2015.

4. Hur ser HSF:s anvisningar till SOS Alarm ut om dirigering av MICU:n? Vad förhindrar primär intensivvårdstransport av utomlänspatienter?

Svar:

Landstingets intensivvårdsambulans, Mobile Intensive Care Unit (MICU), organiseras genom det avtal SLL har med Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) beträffande ambulanssjukvårdstjänst. Utöver ambulanssjukvårdstjänst omfattar även avtalet en ambulans för utomlänsuppdrag samt en intensivvårdsambulans.

Intensivvårdsambulansens huvuduppdrag är att utföra interhospitala transporter (transporter mellan sjukhus) inom länet. Resursen ska användas till transporter av patienter med särskilda vårdbehov under transport, ofta patienter med behov av intensivvård under resan. I de flesta fall medföljer personal från det avlämnande sjukhuset under transporten.

MICU:n bemannas med en specialistutbildad sjuksköterska samt en ambulanssjukvårdare. Den årliga kostnaden för tjänsten uppgår till drygt nio miljoner kronor per år. Nyttjandegraden på enheten är cirka 27 procent¹. Uppdragen avser i huvudsak transporter inom länet mellan landstingets sjukhus. Totalt utfördes 624 uppdrag 2014.

I ökande utsträckning efterfrågas enheten av framförallt Karolinska Universitetssjukhuset. Transporterna avser ofta utomlänspatienter som fått eller planeras få vård på Karolinska Universitetssjukhusets specialistkliniker. För det mesta rör det sig om PETS²-transporter, NEO-PETS³-transporter eller ECMO⁴-transporter. Under 2014 genomfördes cirka 60 transporter av nämnda slag. Dessa transporter har varit föremål för diskussion mellan beställande sjukhus, SOS Alarm och landstingets tjänsteman i beredskap (TIB). Dessa diskussioner har bland annat gällt långa resor som intensivvårdsambulansen har genomfört med resultatet att länets resurs för intensivvårdstransport varit uppbunden under längre tid. Detta har inte varit acceptabelt med hänsyn till beredskapsläget i

¹ 27 procent nyttjandegrad innefattar inte den tid när MICU:n kör tom till eller från sjukhus utanför länet

² PETS - (Pediatric Emergency Transport Service) Transport av svårt sjuka barn 0-18 år med behov av intensivvård av specialutbildad personal.

³ NEO-PETS - (Neonatal Pediatric Emergency Transport Service) Transport av svårt sjuka, nyfödda barn med behov av intensivvård av specialutbildad personal

⁴ ECMO - (Extra Corporeal Membrane Oxygenation) Modifierad hjärt-lungmaskin som hjälper till att syresätta blodet vid svår sjukdom hos barn och vuxna.

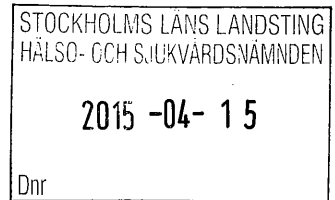
Stockholms län. Det har också förekommit att samtidighetskonflikt uppstått mellan utomlänstransporter för Karolinska Universitetssjukhusets räkning och behovet av akuta intensivvårdstransporter mellan länets sjukhus.

Med anledning av det ökade behovet som Karolinska Universitetssjukhuset har av dessa transporter, har förvaltningen initierat en kartläggning av behovet av intensivvårdstransporter som även inkluderar länets övriga sjukhus. Syftet med kartläggningen är att värdera framförallt Karolinska Universitetssjukhusets eventuella behov av en dedikerad resurs för intensivvårdstransporter. Detta på grund av att det transportbehov som växt fram hos Karolinska Universitetssjukhuset inte ryms inom ramen för nuvarande avtal med AISAB. En preliminär bedömning är att transportbehovet med stöd av intensivvårdsambulans inom de berörda klinikerna vid Karolinska Universitetssjukhuset omfattar cirka 350 transporter per år. Därtill kommer de transporter som sker inom länet mellan landstingets sjukhus.

En fördjupad behovsanalys kommer att tas fram i samband med att förvaltningen bedömer behovet av framtida tjänster inom ambulanssjukvården.

Henrik Almkvist
Tillförordnad hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann Eva Askensten
Avdelningschef

Gällande nyttjande av ambulansresurser

Problemen inom ambulanssjukvården har diskuterats under flera år. Det har handlat om långa framkörningstider, bristande arbetsmiljö och massiva protester från personalen. Problemen kvarstår trots att antalet fordon har utökats i länet, senast har det rapporterats gällande icke-fungerande EKG i flera fordon. Något som också det har påtalats länge från personalen. Ambulanssjukvården fortsätter att arbeta på gränsen till vad personalen klarar av och det finns all anledning att vi från politiskt håll är uppdaterade i hur förutsättningarna ser ut i flera aspekter.

Bristen på specialistsjuksköterskor påverkar hela hälso- och sjukvården som av den anledningen också har särskilt svårt att upprätthålla kapaciteten under sommarmånaderna. För sommaren 2014 sänktes därför drifttimmarna för ambulansentreprenörerna, tid som skulle jobbas in under resten av året. Nu går vi åter mot semestertider och frågan är om entreprenörerna nu ligger i fas inför sommaren och dessutom har satt in åtgärder för att upprätthålla kapaciteten under sommaren.

Vidare har vi fått rapporter om att möjligheten att använda intensivvårdsambulansen (MICU:n) för transporter av utomlän- och utländska patienter ifrågasätts av SOS-alarm, som gör gällande att HSF anser att MICU:n är en kapacitet för larmuppdrag och beredskap för länets invånare. MICU:n kan således inte nyttjas för utomlänsuppdrag eller utomlänspatienter även om deras hälsa bäst kan säkras enbart genom transport till exempelvis Karolinska sjukhuset.

Att så skulle vara fallet förefaller märkligt. I Bilaga 1 till Tilläggsavtal avseende Prioritering och dirigering tecknat den 2013-10-29 - Beskrivning av prehospitala enheter inom SLL står det tydligt "Intensivvårdsambulansen kan även utföra uppdrag utanför SLL."

Ännu märkligare ter det sig mot bakgrund av att Karolinska sedan 20 år utfört akuta intensivvårdstransporter av mycket svårt sjuka nyfödda, barn och vuxna som behandlas på en intensivvårdsavdelning men har behov av en högre specialiserad vårdnivå på Karolinska för att överleva.

Med anledning av ovanstående vill Socialdemokraterna ha skriftligt svar på:

- Hur har förvaltningen säkerställt att det finns fungerande EKG i samtliga ambulanser?

2015-04-14

- Har samtliga ambulansentreprenörer arbetat in de drifttimmar som drogs ner under sommaren 2014?
- Hur ser planeringen ut för sommaren 2015, står vi inför samma problem återigen?
- Hur ser HSF:s anvisningar om dirigering av MICU:n till SOS Alarm ut? Vad förhindrar primär intensivvårdstransport av utomlänspatienter?

Dag Larsson
Socialdemokraterna